

Totální „sankční“ destrukce Ruska? Kovanda to spočítal. Ukrajina zapláče

- CZ24 News | 6. června 2022

RUSKO/UKRAJINA: Ekonom Lukáš Kovanda v relaci Aby bylo jasno na YouTube uvažoval, proč je v Česku míra inflace tak vysoká. Jde o sčítání řady faktorů, typů inflace, z nichž některé jsou pro Česko specifické; to naši zemi řadí na třetí místo žebříčku zemí s nejvyšší inflací v EU. Připustil, že utrácení státu v době covidu byla chyba. „Ten účet lití peněz do ekonomiky zaplatíme, částečně ho platíme už teď v podobě inflace,“ uvedl s tím, že do míry inflace a do situace na trhu práce se zřejmě promítne i příchod ukrajinských uprchlíků.

Úvodem se Kovanda věnoval otázce, proč v době, kdy ruská ekonomika čelí sankcím, je podle agentury Bloomberg ruský rubl nejrychleji posilující měnou letošního roku.

„Je to překvapivé. První důvod je ten, že ruská vláda zmanipulovala trh devizový natolik, že rubl zpevňuje. Druhý důvod je, že na začátku, kdy invaze propukla, trh očekával razantnější reakci mezinárodní komunity vůči Rusku. Čekalo se znatelnější odpojení od ruských energií. To nenastalo. Nastává nyní situace, kdy je sankcionován dovoz do Ruska, ale není příliš sankcionován vývoz z Ruska, zejména zemního plynu a energií,“ uvedl, že velký rozdíl mezi malým dovozem a obrovským vývozem tlačí ruský rubl nahoru.

Evropská unie v těchto dnech přijala už šestý balík sankcí proti Rusku. Ukrajinský velvyslanec v Praze Jevhen Perebyjnis prohlásil, že „je nutné schválit“ mnoho dalších sankčních balíčků, „protože je nutné Rusko ekonomicky zničit“. Podle Kovandy sankce sice Rusko oslabí, nikoliv však zničí: „Sankce určitě účinkují, ale jejich účinek ochabuje. Myslím si, že aby sankce zničily Rusko a totálně jej destrukovaly, tak by musely být zavedeny ze strany dalších států, než je pouze Evropská unie, USA a pár dalších západních zemí. Do sankcionování by se musely zapojit například asijské ekonomiky – Indonésie, Vietnam, Indie, Čína, u které je to však prakticky vyloučené,“ uvedl, že Rusko bude mít vždy možnost najít alternativní odběratele svých surovin zejména v Asii.

Zahraniční ekonomové hovoří o přepólování světové ekonomiky, kdy na jedné straně bude Eurasie – a na druhé straně euroatlantické hospodářství. Mění se tímto směrem hospodářská mapa světa? „Jednoznačně se mění, záleží do jaké míry. Renomovaní ekonomové říkají, že v důsledku ruské invaze na Ukrajinu dochází k systému, kde už nebude tolik dominovat Západ a takové to papírové bohatství, tištění peněz, že se vracíme do období reálné ekonomiky, kdy politicky dominovat budou země, které jsou bohaté na to, co je hmatatelné – na suroviny,“ pokračuje Kovanda.

Kde v tomto uspořádání bude místo české ekonomiky? „Záleží, jak se v novém světovém ekonomickém pořádku bude dařit Německu. Bude důležité, jak se Německo bude dostávat k surovinám. Pokud by nemělo přístup k levným ruským energiím, tak by byl vážně ohrožen další rozvoj jeho průmyslu a tedy i rozvoj jeho klíčového subdodavatele, což je Česká republika. Sami o sobě v tom globálním pohledu žádnou roli ve světě nehrajeme. To si sice můžeme namlouvat, ale není tomu tak,“ poznamenal ekonom.

Přesunul se k tématu domácí ekonomiky. Českým domácnostem opět výrazně zdražuje elektrická energie, rostou ceny plynu a pohonných hmot. Vláda z toho viní především ruskou invazi, často mluví o tzv. Putinově inflaci. Kovanda popsal, co je zdrojem inflace kromě rusko-ukrajinského konfliktu: „Sčítá se několik faktorů, několik druhů inflací: inflace válečná, inflace pandemická. Dále je to

specifická inflace pro Česko na trhu práce, kde docházelo k přehřívání pracovního trhu; nezaměstnanost je extrémně nízká. A dalším zdrojem inflace v České republice je i přehřátý trh nemovitostí," vysvětlil, proč inflace v Česku je třetí nejvyšší v rámci EU.

„Důsledkem pandemické a válečné inflace je pak inflace energetická. Protože je vše provázáno, tak je stíhán svět inflací potravinovou, která zase trochu vychází i z inflace energetické. Máme tu takový hořký koktejl," konstatuje ekonom.

V kontextu zmíněné pandemické inflace se vrátil do doby covidové pandemie, kdy byl Kovanda členem Národní ekonomické rady vlády. Tehdy však lití peněz do ekonomiky podporoval. Byl to správný krok? „Nebyl. Dnes bych to přehodnotil. Byla to chyba," připustil při zpětném ohlédnutí.

„Nesnímám ze sebe svůj omyl, ale stejný pohled měla celá řada ekonomů. Zkrátka jsem čekal, že půjde o krizi obdobnou té z roku 2009, kdy dramaticky ochabne poptávka v důsledku toho, že vše bude stát. Nepředpokládal jsem, že centrální banky masivně srazí úrokové sazby, vládám tak zlevní zadlužování a že vlády budou ochotny se tolik zadlužit. To byl zásadní rozdíl od krize v roce 2009," uvedl, že v době covidu se přestal brát jakýkoliv zřetel na státní dluh a že utrácení státu bylo chybou.

„Do ekonomiky se napumpovaly peníze, protože jsme neuměli na jaře 2020 odhadnout, jak ta pandemie bude závažná. Obávali jsme se, že pandemie bude závažnější. Byla to chyba. Dnes si všichni tito ekonomové vlastně sypou popel na hlavu. Uznávám, že ten účet lití peněz do ekonomiky zaplatíme, částečně ho platíme už teď v podobě inflace," podotkl.

Podle Kovandy mohou zatím statisticky nezachyceným způsobem do míry inflace i nezaměstnanosti promlouvat také ukrajinští uprchlíci: „Nepochybně to, že tu ukrajinští uprchlíci jsou, má inflační potenciál. Třeba developeri říkají, že ukrajinští přistěhovalci zvýšili nájemné o 15 %. Je třeba to ale teprve vyhodnotit, nemáme zatím dostatečná data. Ale že tam mohou být tlaky, které nejsou v naší statistice zachyceny, to je zcela zřejmé," doplnil ekonom Lukáš Kovanda.

[ZDROJ](#)